

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Історія та археологія»
рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
на здобуття освітньо-наукового ступеня: доктор філософії
за спеціальністю: 032 Історія та археологія
галузі знань: 03 Гуманітарні науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Глухівського НПУ ім. О. Довженка

голова вченої ради _____

Олександр КУРОК

(протокол № __ від «__» _____ 20__ року)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з 01.09.2023 р.

в.о. ректора _____ Олександр КУРОК

(наказ № __ від «__» _____ 2023 року)

1. ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ:

Керівник робочої групи (гарант освітньо-наукової програми)	
Чумаченко Олена Анатоліївна	кандидат історичних наук, доцент, директор ННІ філології та історії, гарант освітньої програми
Члени робочої групи:	
Курок Олександр Іванович	доктор історичних наук, професор, в.о. ректора Глухівського НПУ ім. О. Довженка
Прокопчук Віктор Степанович	доктор історичних наук, професор кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
Гриценко Андрій Петрович	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
Крижанівський Віталій Михайлович	кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
Петренко Наталія Миколаївна	асистент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка, випускниця програми
Мінченко Марина Василівна	здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 Історія та археологія

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Складники	Опис освітньо-наукової програми
1 – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка Кафедра історії, правознавства та методики навчання
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з галузі 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 032 Історія та археологія
Офіційна назва освітньої програми	«Історія та археологія»
Тип диплому та обсяг програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 57 кредитів ЄКТС. Термін освітнього складника – 2 роки, загальний термін – 4 роки
Форми навчання	Денна, заочна
Наявність акредитації	Триває акредитаційна експертиза
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл,

	EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти або ОКР спеціаліст, що відповідає сьомому кваліфікаційному рівню НРК України, вступні іспити з іноземної мови, історії України, співбесіда (презентація дослідницької пропозиції). Порядок проведення вступних іспитів та інші вимоги визначаються правилами прийому.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	01.09.2023 – 31.08.2027
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://nnifi.gnpu.edu.ua/onp-istoriia-ta-arkheolohiia/
2 – МЕТА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців інноваційного типу мислення та культури, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі гуманітарних наук, проводити оригінальні ґрунтовні наукові дослідження з історії та археології, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також здійснювати науково-педагогічну діяльність на засадах компетентнісного й особистісно орієнтованого підходів, самовдосконалюватися впродовж життя.	
3 - ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 032 Історія та археологія <i>Предметна область:</i> основні тенденції історичного розвитку та закономірності функціонування людського суспільства, система знань про історію та археологію, причино-наслідкові зв'язки історичних подій і процесів, особливості формування історико-культурної спадщини українського народу. <i>Цілі навчання:</i> набуття майбутніми докторами філософії здатності розв'язувати складні спеціалізовані дослідницькі завдання та практичні проблеми інноваційного характеру у сфері історії та археології, здійснювати науково-педагогічну діяльність на засадах компетентнісного, студентоцентрованого підходів. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові концепції (теорії), принципи, поняття, на яких ґрунтуються процеси глибокого історичного пізнання минулого, явищ, персоналій; сукупність матеріальних, політичних, побутових, духовних,

	<p>соціально-економічних аспектів історичного розвитку у конкретному просторовому та часовому вимірах.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> наукового пізнання, аналітичного оброблення відомостей, що застосовуються під час здійснення історичних та археологічних досліджень, загальноісторичний метод та методологія усної історії та повсякдення, а також методики і технології інтерактивного та проблемно-орієнтованого навчання, методи групової роботи, проектної діяльності тощо.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> спеціалізоване інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; матеріали архівних, бібліотечних і музейних фондів; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи; цифрові інструменти опрацювання текстових та графічних даних.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Здійснення на основі сучасної наукової методології фундаментальних наукових досліджень у галузі гуманітарних наук з набуттям умінь студіювати історичні джерела, працювати з археологічними, джерелознавчими, історіографічними матеріалами з орієнтацією на формування та розвиток професійних компетентностей у сфері історії та археології.</p> <p><i>Ключові слова:</i> історичні джерела, наукові дослідження, навчання, історія України, всесвітня історія, археологія, концепції та технології наукової діяльності, методики та інструменти організації дослідження в галузі гуманітарних наук, інтеграційні процеси</p>
Особливості програми	<p>Унікальність ОНП полягає в можливості набуття аспірантами дослідницьких навичок, теоретико-методологічних знань та їх практичного застосування в науково-педагогічній діяльності у ході поглибленого вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - соціально-економічної історії України в середині XVII – на початку XX ст., в тому числі історії регіону Сіверщини та Глухова як столиці лівобережної Гетьманщини; - історії міжнародних відносин та євроінтеграційних процесів включно з безпековими питаннями у XX – початку XXI ст. завдяки набутому досвіду в процесі реалізації проекту Еразмус+ Модулі Жана Моне «Європейська політична інтеграція: історична

	<p>ретроспектива та сучасність», до виконання якого залучено здобувачів освіти за ОНП.</p> <p>Значна увага відводиться організації й проведенню педагогічної практики у ЗВО та науково-дослідницької практики. Ці практичні складники підготовки у поєднанні з компонентами освітньо-наукової програми дають змогу сформувати в аспірантів спеціалізовані уміння/навички, необхідні для розв'язання значущих проблем у процесі професійної діяльності в закладах вищої освіти, науково-дослідних установах та наукової діяльності.</p>
4 – ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
Придатність до працевлаштування	<p>Доктор філософії з історії та археології може обіймати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>2310.2 асистент, викладач університету та закладу вищої освіти;</p> <p>2431.1 молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (архівна справа);</p> <p>2431.2 архівіст, зберігач експонатів, зберігач фондів;</p> <p>2442.1 молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (археологія);</p> <p>2443.1 молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (історія).</p>
Подальше навчання	Продовження навчання за науковим рівнем вищої освіти для здобуття наукового ступеня доктора наук, участь у постдокторських програмах
5 – ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	<p>Комбіноване впровадження складників компетентнісного, особистістісного та проблемно-орієнтованого навчання в освітній процес у поєднанні наукових досліджень із мультимедійними лекціями, інтерактивними семінарськими та практичними заняттями на засадах сучасних ІТ-технологій, проходження аспірантами педагогічної практики у ЗВО та науково-дослідницької практики.</p> <p>Надання індивідуальних консультацій науковими керівниками, залучення до викладання і навчання визнаних фахівців-практиків з історії та археології.</p>
Оцінювання	<p>Види контролю: поточний, підсумковий.</p> <p>Форми контролю:</p>

	<p><i>Освітній складник:</i></p> <p>– поточний контроль (УСНИЙ (бесіда, захист проєктів, доповідь, повідомлення, коментар опорного конспекту тощо); ПИСЬМОВИЙ (самостійна робота за варіантами, виконання різнорівневих завдань, тематичний (історичний, термінологічний, лінгвістичний) диктант, робота з таблицями, складання схем, розв’язання історичних рівнянь та задач, виконання різнорівневих вправ тощо); ТЕСТОВИЙ (закриті, відкриті, ілюстровані на зіставлення, встановлення послідовності, пошук помилки, тести-задачі тощо); САМОКОНТРОЛЬ ТА ВЗАЄМОКОНТРОЛЬ);</p> <p>– підсумковий контроль (залік, диференційований залік, екзамен).</p> <p><i>Науковий складник:</i></p> <p>– звіт про виконання плану наукової роботи аспіранта на засіданні випускової кафедри (кожне півріччя):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ підготовка тексту дисертації; ✓ апробація результатів дослідження на науково-практичних конференціях та семінарах; ✓ публікація результатів досліджень у наукових виданнях; ✓ презентація результатів дослідження на щорічній звітній конференції здобувачів освіти; <p>– атестація вченою радою університету за результатами звітування на засіданні кафедри, відповідальної за підготовку докторів філософії зі спеціальності (наприкінці кожного навчального року);</p> <p>– попередня експертиза дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;</p> <p>– публічний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 032 Історія та археологія.</p> <p>Система оцінювання ґрунтується на принципах академічної доброчесності та прозорості.</p>
6 – ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї та знання, розв’язувати комплексні завдання у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності з історії та археології, оволодівати методологією наукової та педагогічної діяльності, а також здійснювати власне

	наукове дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Сформованість системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу інформації.</p> <p>ЗК 2. Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними (робота в команді) та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися українською мовою як державною усно й письмово; конструктивно й неупереджено аналізувати філологічні проблеми на засадах академічної доброчесності та етики наукової співпраці, демонструвати культуру наукового мовлення під час проведення, презентації та обговорення результатів наукового дослідження.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті. Володіння іноземною мовою (англійською) в обсязі, достатньому для представлення й обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі, повного розуміння іншомовних наукових текстів відповідно до спеціальності.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати цифрові технології в професійній і науковій діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до професійно-педагогічної комунікації, налагодження й підтримки контактів з учасниками наукового дискурсу незалежно від їхніх національних, гендерних, вікових ознак, до вільного обговорення професійних, комунікативних проблем в усному та писемному форматах наукового мовлення.</p> <p>ЗК 7. Здатність до проведення самостійних досліджень, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань, дотримуватися наукової доброчесності в професійній та науково-дослідницькій діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу (лідерство) та підприємливість, ефективно діяти в команді.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність демонструвати знання філософсько-світоглядних засад сучасного стану, тенденцій розвитку і наукових досягнень у галузі гуманітарних наук.

ФК 2. Здатність спілкуватися, аргументовано проводити наукові дискусії в галузі професійної освітньо-наукової діяльності; на високому рівні презентувати дослідницьку роботу науковій спільноті.

ФК 3. Здатність вільно послуговуватися нормами наукової мови у професійній діяльності дослідника-науковця та викладача ЗВО, поцінювати й пропагувати високу культуру професійної комунікації, наукового мовлення, усвідомлювати їх цінність, ефективність і важливість, стежити за новітніми публікаціями та нормативними виданнями в галузі гуманітарних наук.

ФК 4. Здатність до набуття навичок застосування сучасних методологічних принципів наукового історичного аналізу, використання наукової періодизації історії та наукового апарату археології, а також міждисциплінарних підходів при вивченні окресленої наукової проблеми.

ФК 5. Здатність до опрацювання й аналізу джерельної і археологічної бази та історіографії наукової теми, оцінювання різних версій й думок про минулі історичні події.

ФК 6. Здатність до опанування історії політичного співробітництва європейських спільнот у зовнішньополітичній та безпековій сферах, вивченні історії розширення Європейського Союзу та відносин Україна – ЄС.

ФК 7. Здатність до виконання оригінальних наукових досліджень з актуальних питань історії та археології, інтеграційних процесів з дотриманням принципів основних концепцій, проблемно-історичних підходів та методів у галузі гуманітарних наук.

ФК 8. Здатність до ініціювання, планування та організації науково-інноваційних комплексних проєктів у сфері історії та археології, лідерства та повної автономності під час їх реалізації.

ФК 9. Здатність до організації якісного освітнього процесу та співпраці під час організації наукових досліджень у сфері історії та археології.

ФК 10. Здатність до розуміння сучасних євроінтеграційних процесів у контексті реалізації Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом та дотримання права інтелектуальної власності з метою забезпечення принципів академічної доброчесності.

ФК 11. Здатність дотримуватись основних етапів та

	<p>методологічних основ проведення історичних та археологічних досліджень із застосуванням сучасних теоретичних та методологічних основ, уміння документального оформлення їх результатів.</p> <p>ФК 12. Здатність модифікувати, адаптувати, проєктувати методи та розробляти методику науково-дослідницької діяльності у сфері історії та археології з використанням сучасних ІТ-технологій.</p> <p>ФК 13. Здатність удосконалювати чинні та розробляти й реалізовувати нові навчальні програми; здійснювати керівництво науково-дослідницькою діяльністю здобувачів освіти.</p> <p>ФК 14. Здатність до здійснення наукової та науково-педагогічної діяльності у сфері історії та археології в науково-дослідних установах та закладах вищої освіти.</p> <p>ФК 15. Здатність до професійного розвитку та самоорганізації, проєктування власної кар'єри та готовності до постійного підвищення професійної кваліфікації.</p>
7 – ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
Знання	<p>ПРН 1. Знати, розуміти й усвідомлювати методологічні функції філософії освіти, основні парадигми, закономірності й загальні тенденції розвитку освіти.</p> <p>ПРН 2. Знати вимоги до розроблення наукових проєктів та їх реалізації, процедури, пов'язані з реєстрацією прав інтелектуальної власності.</p> <p>ПРН 3. Знати мовні особливості писемної та усної форм наукового стилю української літературної мови, основні жанрові різновиди наукового стилю, стильові ознаки української наукової мови.</p> <p>ПРН 4. Знати та розуміти іноземну мову, володіти вміннями та навичками її використання для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміти іншомовні наукові та професійні тексти.</p> <p>ПРН 5. Знати та генерувати нові ідеї, здобувати практичний досвід діяльності в архіві, музеї та під час археологічного дослідження, розробляти та реалізовувати наукові проєкти з історії та археології, питань європейської інтеграції з додержанням прав інтелектуальної власності.</p> <p>ПРН 6. Знати сучасні методи проведення археологічних та історичних досліджень, специфіку розвитку історичного пізнання в конкретні історичні періоди,</p>

	<p>зокрема й на сучасному етапі, зіставляючи історичні події, явища із періодами (епохами).</p> <p>ПРН 7. Знати закономірності й принципи, сучасні підходи, методи та засоби планування, організації освітнього процесу в закладах вищої освіти.</p> <p>ПРН 8. Знати та розуміти основні теоретичні поняття в галузі цифрових технологій, методики та алгоритми оброблення великих масивів історичних та археологічних даних за допомогою цифрових технологій.</p>
Уміння/навички	<p>ПРН 9. Використовувати спеціалізовані фактологічні та теоретичні знання про інтелектуальну власність, філософію науки, обробляти, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, планувати та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі гуманітарних наук.</p> <p>ПРН 10. Успішно продукувати тексти наукового стилю, обговорювати, презентувати наукові теми в різних комунікативних ситуаціях, аргументовано й чітко доводити наукові думки, гіпотези, об'єктивно й критично здійснювати огляд наукової літератури, паспортизувати її відповідно до різних вітчизняних і міжнародних стилів бібліографічного опису, працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними базами даних Web of Science, Scopus тощо.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових історичних та археологічних досліджень державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 12. Організовувати теоретичні дослідження у сфері історії та археології, вводячи до наукового обігу архівні та археологічні джерела, наукові праці з обраної наукової теми, матеріали фондів музеїв та археологічних експедицій тощо.</p> <p>ПРН 13. Використовувати цифрові технології для розроблення і реалізації наукових та інноваційних проєктів, які дають можливість розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми.</p> <p>ПРН 14. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти з урахуванням сучасного стану наукових знань, організовувати групову та індивідуальну роботу здобувачів освіти, застосовувати навички з організації і</p>

	<p>проведення різних ділових ігор, дискусій, тренінгів, творчих семінарів.</p> <p>ПРН 15. Володіти навичками опрацювання та аналізу основоположних договорів, стратегій ЄС у контексті Спільної зовнішньої і безпекової політики ЄС, функцій антикризового управління ЄС в безпековій і оборонній сфері, імплементації Україною Угоди про асоціацію з ЄС.</p> <p>ПРН 16. Дотримуватись основних принципів академічної доброчесності, прийнятих науковою спільнотою, у процесі демонстрації власного наукового доробку та позиціонування себе як фахівця у суспільстві.</p>
Комунікація	<p>ПРН 17. Спілкуватися академічною українською та іноземними мовами усно й письмово, продукувати наукові тексти різних жанрів, вільно взаємодіяти в науковому і професійному середовищах, науково комунікувати з обраною науковою тематикою з фахівцями різних сфер професійної діяльності.</p> <p>ПРН 18. Брати участь у всеукраїнських та міжнародних наукових заходах та проектах із презентацією результатів власних наукових досліджень з проблем історії та археології.</p> <p>ПРН 19. Застосовувати сучасні цифрові технології для забезпечення ефективної наукової та професійної комунікації.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРН 20. Здатність самостійно проводити наукові дослідження з історії та археології, ухвалювати рішення, формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації, дотримуючись принципів академічної та професійної доброчесності.</p> <p>ПРН 21. Здатність до знаходження оригінального інноваційного рішення, спрямованого на розв'язання конкретної наукової проблеми у сфері історії та археології, питань європейської інтеграції.</p> <p>ПРН 22. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, побудови кар'єри, командної взаємодії.</p>
8 – КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
Кадрове забезпечення	<p>100% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності 032 Історія та археологія, мають наукові ступені та вчені звання. 2 науково-педагогічні працівники мають ступінь доктора історичних наук та вчене звання професора, 3 – доктори педагогічних наук.</p>

Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість аудиторним фондом, комп'ютерними робочими місцями, необхідними для виконання навчального плану; відсоток кількості аудиторій з мультимедійним обладнанням відповідає Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Фінансові, матеріально-технічні, навчально-методичні ресурси забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p><i>Інформаційне забезпечення:</i> бібліотека університету має близько 400 тис. примірників літератури, 5 абонементів, 5 читальних залів на 250 місць, локальну комп'ютерну мережу, електронний читальний зал, віртуальну довідку (http://library.gnpu.edu.ua), що забезпечує здобувачам освіти доступ до інформаційних ресурсів для самонавчання, планування і організації наукових досліджень із використанням інформаційних технологій, безкоштовний доступ до internet-інструментів ученого ORCID, Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо, авторських розробок професорсько-викладацького складу.</p> <p><i>Навчально-методичне забезпечення:</i> опис ОНП, навчальний план, робочі програми, силабуси, комплекси навчально-методичного забезпечення, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, робочі програми практик.</p>
9 – АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до укладених двосторонніх договорів між Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка та закладами вищої освіти й науковими установами України: Університетом Григорія Сковороди в Переяславі, Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка, Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова. Кредити, здобуті в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність та чинних нормативних актів Університету.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Глухівським національним університетом імені Олександра Довженка та закладами вищої освіти країн-партнерів: з Afyon Kocatepe University (м. Афьон-Каракісар, Турецька Республіка); Akdeniz University (м. Анталія, Турецька Республіка), Університетом науки та

	комп'ютерних технологій (СТЕКОН) (м. Семаранг, Індонезія), Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (м. Ченстохова, Республіка Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не практикується

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код в/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Універсальний складник			
Компоненти загальної підготовки			
ОК 1	Філософія науки	3	екзамен
ОК 2	Управління проєктами та інтелектуальна власність	3	залік
ОК 3	Наукова комунікація українською мовою	3	залік
ОК 4	Наукова англомовна комунікація	8	залік, екзамен
ОК 5	Цифрові технології в наукових дослідженнях	4	екзамен
<i>Обсяг універсального складника загальної підготовки</i>		<i>21</i>	
Компоненти професійної і практичної підготовки			
ОК 6	Міждисциплінарні підходи в сучасній історичній науці	3	екзамен
ОК 7	Актуальні проблеми української археології	3	залік
ОК 8	Методика інноваційного викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти	3	залік
ОК 9	Європейська політична інтеграція: історична ретроспектива та сучасність	3	залік
ОК 10	Педагогічна практика у ЗВО	4	диф. залік
ОК 11	Науково-дослідницька практика	5	диф. залік
<i>Обсяг універсального складника професійної і практичної підготовки</i>		<i>21</i>	
Загальний обсяг універсального складника:		42	
Спеціальний складник*			
ВК 1	Вибірковий компонент 1	3	залік
ВК 2	Вибірковий компонент 2	3	залік
ВК 3	Вибірковий компонент 3	3	залік
Загальний обсяг спеціального складника:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО СКЛАДНИКА ОНП		57	
АТЕСТАЦІЯ			

* У спеціальному складнику обираються 3 ВК (один - у першому півріччі, один - у другому півріччі, один - у третьому півріччі)

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ							
I СЕМЕСТР				II СЕМЕСТР			
<i>Універсальний складник</i>							
Філософія науки				Міждисциплінарні підходи в сучасній історичній науці			
Управління проєктами та інтелектуальна власність				Методика інноваційного викладання історичних дисциплін у ЗВО			
Наукова англomовна комунікація				Наукова англomовна комунікація			
Наукова комунікація українською мовою				Європейська політична інтеграція: історична ретроспектива та сучасність			
Цифрові технології в наукових дослідженнях							
III СЕМЕСТР				IV СЕМЕСТР			
Актуальні проблеми української археології				Наукова англomовна комунікація			
Наукова англomовна комунікація							
<i>Спеціальний складник</i>							
Вибірковий компонент 1				Вибірковий компонент 2			
III СЕМЕСТР							
Вибірковий компонент 3							
КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОГО СКЛАДНИКА:							
Актуальні питання історії науки і техніки // Архівна евристика // Археологічні культури доби бронзи на теренах України // Археологічні фонди та джерела // Біографістика в історичному дослідженні // Глухівський період в історії Гетьманщини // Історична антропологія // Історична регіоналістика України // Історична урбаністика // Експериментальна археологія // Етнічні процеси за археологічними джерелами // Наукова обробка документів // Повсякденне життя інтелігенції УРСР (1922–1991) // Політико-правовий аспект діяльності ЄС // Типологія диктаторських режимів // Фіксація археологічних джерел // Дисципліна (-и) з іншої освітньої програми							
III СЕМЕСТР				IV СЕМЕСТР			
Педагогічна практика у ЗВО				Науково-дослідницька практика			
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ							
							VIII СЕМЕСТР
I СЕМЕСТР	II СЕМЕСТР	III СЕМЕСТР	IV СЕМЕСТР	V СЕМЕСТР	VI СЕМЕСТР	VII СЕМЕСТР	Оформлення тексту дисертації відповідно до вимог Публічна презентація наукових результатів дослідження Публічний захист дисертації

<p>Опублікування наукових результатів у статтях Участь у наукових конференціях, написання тез Підготовка тексту дисертації та презентація детального звіту</p>	
---	--

4. КОРОТКИЙ ОПИС ЛОГІЧНОЇ ПОСЛІДОВНОСТІ ВИВЧЕННЯ КОМПОНЕНТІВ ОНП

5. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Нормативною формою підсумкової атестації є прилюдний захист результатів науково-дослідницької роботи, представленої у вигляді дисертації, що дозволяє встановити відповідність рівня науково-дослідницької підготовки аспіранта загальним та фаховим компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою.

За результатами підсумкової атестації здобувачам освіти, які повністю виконали ОНП підготовки доктора філософії видається документ встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі 03 Гуманітарні науки зі спеціальності 032 «Історія та археологія».

6. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти базується на нормативних документах Університету, якими визначаються відповідні принципи, процедури і заходи.</p> <p><i>Принципи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – автономності; – системності в управлінні якістю освітніх послуг; – комплексності в управлінні процесом контролю якості освітньої діяльності; – врахування потреб та очікувань здобувачів вищої освіти. – систематичності у здійсненні моніторингових процедур із забезпечення якості вищої освіти; – упровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; – постійного вдосконалення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу; – адекватності; – академічної доброчесності та академічної культури; – вимірюваності; відкритості та прозорості; – відповідальності; – гнучкості та адаптивності. <p><i>Процедури і заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – здійснення ефективного управління освітнім процесом з використанням дійних систем (комплексу програм Політек СОФТ); – здійснення систематичних планових/позапланових перевірок кафедр та факультетів/Інститутів; – організація взаємного контролю за якістю освітньої діяльності (звітування в структурних підрозділів щодо
--	--

	<p>процедур якості освіти, дотримання відкритих занять, стимулювання кращих викладачів тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників (обов'язковий мінімум – один раз на 5 років); – рейтингування викладачів (зокрема, за результатами наукової діяльності); – проведення ректорських контрольних робіт як етапу оцінювання кваліфікації в вищій освіті; – отримання зворотного зв'язку із здобувачами вищої освіти; – розгляду звернень і скарг здобувачів вищої освіти з навчальної діяльності, виховної роботи, соціально-побутових питань та наукової роботи; – забезпечення ефективної системи академічної доброчесності, зокрема запобігання та виявлення плагіату в публікаціях співробітників та студентів університету – здійснення моніторингу та періодичного перегляду інформаційного та методичного забезпечення освітнього процесу тощо.
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників розробляється у відповідності до чинної нормативної бази та будується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язковості та періодичності (не рідше одного разу на п'ять років) проходження стажування і підвищення кваліфікації; – урахування особистих професійних інтересів науково-педагогічних та педагогічних працівників, набутий досвід, рівень виконання професійних (посадових) обов'язків; – прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; – самостійного обрання науково-педагогічними та педагогічними працівниками форм, видів, напрямів та суб'єктів підвищення кваліфікації відповідно до академічної свободи, регламентованої – політикою Університету; – моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; – здійснення стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників у закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах, а також в університеті за місцем роботи (за виключенням структурного підрозділу); – обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації до наукової та педагогічної діяльності;

	<p>– оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.</p> <p>Професорсько-викладацький склад, який здійснює освітній процес, періодично та своєчасно проходить стажування.</p>
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена у відкритому доступі на сайті Університету http://gnpu.edu.ua/index.php/ua/</p>
Дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти	<p>В Університеті працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється дотримання принципів академічної доброчесності. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регулюється внутрішніми документами Університету та базується на таких принципах: законності; чесності; справедливості; відповідальності; прозорості; науковості; професіоналізму та компетентності; поваги та взаємної довіри; відповідальності за порушення академічної доброчесності.</p>
Система запобігання та виявлення академічного плагіату	<p>Перевірка на плагіат здійснюється відповідно до нормативних документів Університету.</p>

**7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11
ЗК 1	+					+		+		+	+
ЗК 2		+									+
ЗК 3			+							+	+
ЗК 4				+					+	+	+
ЗК 5					+					+	+
ЗК 6			+					+		+	+
ЗК 7			+		+	+	+			+	+
ЗК 8	+		+	+		+				+	+
ЗК 9	+	+	+	+		+		+	+	+	+
ФК 1	+	+				+				+	+
ФК 2		+	+	+						+	+
ФК 3		+	+	+		+		+		+	+
ФК 4	+					+	+			+	+
ФК 5						+	+				+
ФК 6									+		+
ФК 7		+				+	+		+		+
ФК 8		+					+		+		+
ФК 9						+	+	+		+	+
ФК 10		+		+							+
ФК 11						+	+			+	+
ФК 12					+	+					+
ФК 13								+		+	+
ФК 14								+		+	+
ФК 15	+	+	+	+				+		+	+

**8. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ
КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11
ПРН 1	+							+		+	
ПРН 2		+									+
ПРН 3			+							+	
ПРН 4				+						+	+
ПРН 5		+				+	+		+		+
ПРН 6						+	+				+
ПРН 7	+							+		+	
ПРН 8					+			+			+
ПРН 9	+	+									+
ПРН 10			+	+	+	+	+			+	+
ПРН 11			+	+		+	+				+
ПРН 12						+	+				+
ПРН 13		+			+	+				+	+
ПРН 14	+							+		+	
ПРН 15		+							+	+	+
ПРН 16		+	+	+						+	+
ПРН 17			+	+						+	+
ПРН 18	+	+	+	+		+				+	+
ПРН 19			+	+	+					+	+
ПРН 20		+	+			+	+			+	+
ПРН 21	+					+	+		+	+	+
ПРН 22	+					+		+		+	+

Гарант ОП

Олена ЧУМАЧЕНКО